

Anterior Komünikan Arter Anevrizmalarında Cerrahi Yaklaşımların Optimize Edilmesi: Yeni Bir Cerrahi Ölçeğin Geliştirilmesi ve İnternal Validasyonu

Metin ORAKDÖĞEN, Orkhan MAMMADKHANLI, Osman ŞİMŞEK

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye

Giriş: Anterior Komünikan Arter (ACoA) anevrizmalarının cerrahi yönetimi, rüptür, anevrizma özellikleri, dominant taraf ve vasküler varyasyonlar gibi hasta faktörlerine dayalı özel yaklaşımlar içeren karmaşık bir süreçtir. Bu çalışma ile ACoA anevrizmalarına optimal preoperatif bilgi ile güvenli cerrahi yaklaşım şeklinin belirlenmesi için bir ölçek geliştirilmesi ve bunun etkinliğinin test edilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntemler: Hastanemizde 2012-2020 yılları arasında 61 ACoA anevrizma hastasının radyolojik verileri retrospektif olarak analiz edildi. 3D teknoloji ve objektif kriterler kullanılarak; ACoA anevrizma projeksiyonu, A1 simetrisi/dominansı, perforan arter kontrolü, A2 trase oryantasyonu ve A2 çatal simetrisi olmak üzere 5 kritere dayanan bir ölçek sistemi geliştirildi (Tablo 1).

Sistemin etkinliğini değerlendirmek için hastalar kullanılan cerrahi yaklaşıma göre üç gruba ayrılarak internal validasyon yapıldı; Grup I – ölçeğin önerdiği cerrahi yaklaşım yapılan olgular, Grup II – ölçeğin önerdiği 2. seçenek olgular ve Grup III önerilen ölçeğe göre 1. ve 2. tercih dışındaki yaklaşımlar. Sonuçlar ve komplikasyon oranları (perforan ve parent arter enfarktı) istatistiksel olarak değerlendirildi.

Bulgular: Gruplar arasında yaş, cinsiyet, WFNS ve Fisher skorları açısından homojen bir dağılım vardı (Tablo 2). Grup II'de önerilen ve tercih edilen yaklaşımlar arasındaki ortalama puan farkı 2,71 iken, Grup III'te bu fark 4,62'dir. Grup I'de 3 hastada, Grup II ve Grup III'te ise 9'ar hastada komplikasyon görüldü. Birinci seçenekten sapma arttıkça komplikasyon oranı da artıyordu ($p = 0.016$) ve anlamlı bir neden-sonuç ilişkisi tespit edildi ($p = 0.021$).

Sonuç: Çalışmamız, ACoA anevrizmaları için 3D teknolojisini ve objektif kriterleri kullanan bir ameliyat öncesi cerrahi ölçeği tanıtmaktadır. Bu ölçek, temel faktörleri vaka bazında değerlendirirken, anevrizma projeksiyonuna dayalı standartlaştırılmış cerrahi kararlar alınmasına yardımcı olabilir. Yapılan internal validasyonla geliştirilen ölçeğin komplikasyonları azaltabileceği saptandı ve etkinliğinin eksternal validasyonla da test edilmesi kullanımını yaygınlaştırabilir.

Anahtar kelimeler: Acom anevrizma cerrahisi, projeksiyon, komplikasyon, cerrahi yaklaşım, cerrahi ölçek, subaraknoid kanama